

I. PODATKI O ROKOPISU		
(Stran izpolni založnik pred oddajo recenzentu.)		
Naslov učbenika: BITÁCORA 1, NUEVA EDICIÓN		
Avtor/ Avtorji: Neus Sans Baulenas, Ernesto Martín Peris, Augustin Garmendia, Emilia Conejo		
Založba: DIFUSIÓN		
Učbenik bo namenjen naslednjemu/-im vzgojnoizobraževalnemu/-im programu/-om: ☐ osnovnošolsko izobraževanje ☐ vzgoja in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami ☐ osnovno glasbeno izobraževanje ☒ gimnazijsko izobraževanje x splošno x strokovno ☐ nižje poklicno izobraževanje ☐ srednje poklicno izobraževanje ☒ srednje tehniško oz. strokovno izobraževanje ☐ poklicno-tehniško izobraževanje ☐ drugo:		
Ime programa/programov: (Pomočnik v biotehnikih in oskrbi, Klepar-krovec, Zdravstvena nega, Strojni tehnik...)	Predmet: ŠPANŠČINA KOT DRUGI oz. TRETJI TUJI JEZIK v gimnazijah in srednjih tehniških ter strokovnih šolah	Letnik: 1. in 2. Število ur: okvirno 140 ur
II. VRSTA RECENZIJE		
(Založnik označi vrsto ocene.)		
X Ocena skladnosti s sodobnimi spoznanji stroke oziroma strok, ki opredeljujejo predmet oziroma področje ☐ Ocena metodično didaktične ustreznosti ☐ Ocena razvojno psihološke ustreznosti		
Izjavljamo, da je rokopis recenzentu oddan skladno z drugim in tretjim odstavkom 9. člena Pravilnika o potrjevanju učbenikov.		
Datum oddaje rokopisa: 21.2.2019	Podpis odgovorne osebe založnika: Marjeta Juvan, Svetovalka za tujejezično literaturo	Žig
III. PODATKI O RECENZENTU		
Ime in priimek: doc.dr. Marjana Šifrar Kalan		

Izobrazba:

Naziv:

(mentor, svetovalec, svetnik)

Znanstveni naslov: docentka za področje didaktike španščine

(npr. redni profesor, izredni profesor, docent, asistent, predavatelj višje strokovne šole)

IV. BIBLIOGRAFIJA NA PODROČJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

Avtorstvo gradiv:

- Predmetni izpitni katalog za splošno maturo, španščina, Državni izpitni center (vse izdaje);
- Ipitni kompleti za španščino;
- gradiva za učitelje na seminarjih stalnega strokovnega spopolnjevanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju na Filozofski fakulteti in Zavodu RS za Šolstvo (od 2001 naprej);
- soavtorstvo učbenika *El verbo en español, Ejercicios prácticos* (Filozofska fakulteta, 2008 in 2018);
- uredništvo in soavtorstvo učbenika *Španščina, Besedila, naloge in razlage za gimnazijce in srednješolce* (Rokus Klett, 2009);
- soavtorstvo monografije namenjene srednješolskim učiteljem španščine *Španščina, Posodobitve pouka v gimnazijski praksi* (Zavod RS za Šolstvo, 2010)
- ostale strokovne in znanstvene publikacije (COBISS)

Recenzija gradiv:

- recenzije: Intercambio 1 in 2, Gente joven 1 in 2, Nuevo ven 1, Gente 2, En acción 1 in 2, Club Prisma A1, Chicos chicas 2, prenovljeni učni načrt za gimnazijo – španščina, joven.es 1, 2, 3, Protagonistas A1, A2, B1, Pasaporte A1+A2, Pasaporte B1, Nos vemos 1 in 2, Espacio joven; Embarque 1 in 2, Aula Internacional 1, 2, 3, Bitácora 1 in 2, Gente Hoy 1 in 2, Diverso 1, 2, 3.
- soavtorstvo slovenske izdaje učbeniškega kompleta Gente 1

Sekundarno avtorstvo:

Druge aktivnosti:

V. PISNA OCENA

(Recenzent označi vidik opravljene ocene.)

✓ **Ocena skladnosti s sodobnimi spoznanji stroke oziroma strok, ki opredeljujejo predmet oziroma področje**

- Ocena metodično didaktične ustreznosti
- Ocena razvojno psihološke ustreznosti

Pisna utemeljitev ocene besedilnega in nebesedilnega dela prejetega učbenika:

VI. POVZETEK OCENE

Pred pregledom sem bil seznanjen s Pravilnikom o potrjevanju učbenikov in pojasnili za recenzenta (<http://www.zrssi.si>): da ne

Pregledal sem predlog učbenika v dokončnem 1:1 formatu (celotni besedilni in nebesedilni del):

da ne

Pregledal sem učbenik:

v celoti del, in to od poglavja _____ do _____ oz.
od strani _____ do _____ strani.

Drugo:

Pregledal sem učbenik pripravljen za **objavo v elektronski obliki**, ki na

- ustrezen neustrezen

način vključuje **interaktivne gradnike** (vodene učne poti, igre, naloge, teste, orodja za analizo odgovorov) za pridobivanje, utrjevanje ter preverjanje znanja

- ustrezen neustrezen

motivira učenca za aktivno komunikacijo z vsebinami in predstavitvami

- ustrezen neustrezen

način vključuje **večmedijske/multimedijske elemente** (statične in gibljive podobe) za hitro in nazorno razlago pojavov, procesov, zakonitosti

- ustrezen neustrezen

način z navodili usmerja učenca pri postopnem razumevanju učnih vsebin, povezovanju že usvojenega znanja ter razvijanju sposobnosti za razvijanje ciljnih dejavnosti.

Pri ponovnem pregledu so bile moje pripombe ustrezno upoštevane:

- da ne jih nisem imel

Pregledani učbenik v celoti: ustreza delno ustreza ne ustreza

VII. DODATNE OPOMBE

Datum: 27. 3. 2019

Podpis recenzenta:

Pisna utemeljitev ocene besedilnega in nebesedilnega dela prejetega rokopisa učnega gradiva:

Španska založba Difusión je l. 2011 izdala prvo izdajo učbeniškega kompleta **Bitácora 1**, pet let kasneje pa je izšla izpopolnjena druga izdaja. **Bitácora 1** ustreza ravni **A1** v skladu z ravnmi evropskega dokumenta SEJO in je primerna za dijake 1. in 2. letnika srednje šole. Učbenik dopolnjujejo sodobna gradiva, ki so dosegljiva na spletni strani založbe <https://campus.difusion.com> - delovni zvezek, priručnik za učitelja, digitalna verzija učbenika, ki vsebuje video posnetke, gradiva za projiciranje in interaktivno tablo ter dodatna gradiva za učitelje in učitelje, rešitve vaj, transkripcije slušnega razumevanja, vaje, ki se rešujejo na spletu. Velja izpostaviti, da so video posnetki izredno dober približek avtentičnih posnetkov (v nekaterih gre za kolaž avtentičnih in neavtentičnih virov), ki so povsem v skladu z vsebino in ravno vsake učne enote.

Ime *bitácora* pomeni pomorščakov dnevnik, kamor se zapisujejo vremenske spremembe, lastnosti ladje, hitrost, smer... Pomeni metaforo za potovanje oz. učenje skozi odkrivanje novih obzorij. Učbenik ne sledi metodologiji dosedanjih učbenikov ampak naredi korak naprej v konceptu in metodologiji: gre za odprt tip učbenika v smislu učenčevega dnevnika, ki po eni strani učenca oskrbi z osnovnim vnosom jezika, kulture in učnih strategij, po drugi strani pa spoštuje individualno pot do znanja vsakega učenca in njegovo aktivno vlogo v skladu z glavnim priporočilom SEJO učenca pušča prostor za izbiro v skladu s potrebami in interesi (npr. pri predstavitvi družine se učenec nauči poklice, ki jih opravljajo člani njegove družine). Prevladujoči metodološki pristopi so: 1) leksikalni pristop, 2) pristop, ki temelji na aktivni vlogi učenca in 3) razvijanje učenčeve avtonomije. V primerjavi z drugimi učbeniki ima besedišče primarno vlogo, slovnica pa sekundarno oz. podrejeno vsebini. Besedišče v skladu z leksikalnim pristopom temelji na poučevanju večbesednih enot, najpogosteje kolokacij, oz. leksikalnih koščkov jezika. Slovnica se uvaja induktivno skozi receptivne spretnosti in skozi stavke oz. kratke dialoge kot model, kjer so glavne nove strukture obarvane z rumeno. Vse lekcije, razen zadnje, temeljijo na usvajanju sedanjega časa, v zadnji enoti pa se uvede sestavljeni prihodnjik (*ir a*) in sestavljenih preteklik (*pretérito perfecto compuesto*). Od drugih učbenikov se *Bitácora* loči po večji odprtosti, ki zahteva aktivnega učenca, ki razmišlja o tem, kaj bi se rad naučil in pridobiva znanje v skladu s svojimi potrebami in interesi. Učenca spoštuje kot inteligentnega sogovornika in akterja, ki ima določeno predznanje in vedenje o svetu.

Učbenik vsebuje: uvodno enoto, 9 enot, 10 strani osnovne slovnične razlage, 11 strani slovarja in 20 strani primerov mednarodnega izpita iz španščine DELE za raven A1. V slovarju so v abecednem redu predstavljeni osnovni glagoli, ki imajo poleg pomena oz. različnih pomenov pripisane stavke z najpogostejšimi besednimi kombinacijami z določenim glagolom ter izpeljanke (npr. *salir - salida; pasear - paseo*). Uvodna enota 0 *Tú, yo, nosotros* (Ti, jaz, mi) učenca uvede v uporabo učbenika in prvi stik s španščino. Iz naslovov enot lahko razberemo glavne cilje oz. vsebino: 1) *Personas y palabras* (Osebe in besede), 2) *¿Un libro o una camiseta?* (Knjiga ali majica?), 3) *Su pareja y sus hijos* (Partnerja in otroci), 4) *Trabajar, comer y dormir* (Delati, jesti, spati), 5) *¿Al cine o a tomar algo?* (V kino ali na pijačo?), 6) *Pan, ajo y aceite* (Kruh, česen in olje), 7) *Ciudades del norte, ciudades del sur* (Severni kraji, južni kraji), 8) *Salud, dinero y amor* (Zdravje, denar in ljubezen), 9) *¿A pie o en bici?* (Peš ali s kolesom?).

Vsaka enota se uvede z grafično podobo, "besednim oblakom", ki je sestavljen iz besedišča na temo enote. Učenci morajo besede prepoznati in jih zapisati v prvo vajo, pogosto v manjše semantične sklope (npr. v enoti 5: a) aktivnosti, ki jih v mestu lahko počnemo; b) določeni kraji, ki jih lahko obiščemo v mestu; c) pridevniki, s katerimi opišemo mesto). To besedišče potem učenci opazujejo v video posnetku. Sledi besedilo, ki je zvest približek sodobnemu avtentičnemu besedilu vendar prirejeno za začetnike, ki pa ne podcenjuje bralnih kompetenc učenca in upošteva razliko med receptivnim in produktivnim besediščem. Besedila za slušno in bralno razumevanje vedno predstavljajo kulturo in navade špansko govorečega sveta. Avtorji pravijo, da gre za besedila, ki bi jih zaradi zanimivosti želeli prebrati tudi v maternem jeziku. Tudi slušni posnetki zvenijo avtentično, z naravnim (in ne dolgočasnim šolskim) ritmom, z govorniki iz različnih delov špansko govorečega sveta. Pri aktivnostih za razvijanje bralnega in slušnega razumevanja se avtorji izogibajo klasičnih tipologij vaj kot so vprašanja, (ne)pravilna trditev, skušajo se namreč približati resničnim življenjskim situacijam (npr. pri opisu treh mest mora učenec vsak stavek povezati z določenim mestom, ali izbrati, v katerem mestu so boljše razmere za delo, prosti čas, šport, študij, prosti čas v naravi...). Sledi stran, ki je namenjena utrjevanju naučenega, in bi jo lahko imenovali "učni zapiski" (*agenda de aprendizaje*), kjer se prepletajo primeri in pravila, ki jih mora dopolniti še učenec. Sledijo aktivnosti v parih ali manjših skupinah, v katerih učenec te primere in pravila uporabi. Vaje so vodene vendar odgovori niso pričakovani ampak odvisni od učencev (spoštovanje komunikacijskega pristopa in vrzeli v komunikaciji). Nato se struktura ponovi: bralni in slušni vnos, primeri in pravila ter urjenje. Na koncu vsake enote sledi še stran namenjena besedišču, kjer se obravnavajo kombinacije besed in doda osebno besedišče ter uporabi v krajših aktivnostih. Pogosto se aktivnosti rešujejo s pomočjo slovarjev in spleta. Spodbujajo se učne strategije (npr. tehnike pomnjenja, ugibanje iz konteksta...) in primerjava vsebin z učenčevim svetom, kulturo in državo. Na zadnji strani vsake enote se nahajata dve nalogi za ustno in pisno izražanje. Ena naloga je namenjena individualnemu delu, druga skupinskemu delu. Učenci naj bi v končnih nalogah uporabili pridobljeno znanje in dodali svoje videnje teme (npr. individualno pisanje o hitri prehrani v naši državi, sestavek nato prebere sošolec in komentira; za skupinsko nalogo: s sošolci bomo v našem kraju odprli špansko ali latinskoameriško restavracijo, zato moramo sestaviti celoten jedilnik. Skupine predstavijo restavracijo z jedilnikom v razredu, sošolci postavljajo vprašanja in se odločijo, v katero restavracijo bi najraje šli.). Struktura enote je precej uravnotežena glede jezikovnih spretnosti, dovolj vodena, a hkrati od učenca zahteva aktiven pristop. Med vsemi jezikovnimi zmožnostmi se najmanj pozornosti posveča pisnemu izražanju, zelo veliko pa branju in poslušanju ter pogovoru v skupinah. Razvijanje jezikovnih zmožnosti se uravnateži z delovnim zvezkom, kjer je veliko vaj namenjenih individualnemu učenju in predvsem pisanju, zato menim, da je učbenik smiselno uporabljati skupaj z delovnim zvezkom.

Učbenik je narejen za aktivno uporabo, učenci vanj pišejo in rešujejo naloge. Za odgovore je namenjenega dovolj prostora, le za daljše pisne izdelke ga ni. Videz učbenika je privlačen in barvno zelo sistematičen. Nove jezikovne strukture, ki naj bi jih učenec uporabil, so obarvane z rumeno, vsaka enota pa se loči tudi po barvi. Slikovno gradivo je razdeljeno po celi enoti in je vedno podpora vsebini, pogosto sta slovnica in besedišče namesto z definicijami razložena s slikovnim gradivom (npr. razlika med glagoloma *ir / venir* ali *pasar por / viajar por*). Oblika učbenika in slikovno gradivo nista sama sebi namen. Oblikovanje sledi modernim trendom in predvsem na

straneh s pisnimi besedili deluje privlačno kot revija vendar ne prenatrpano ali kaotično.

Učbenik **Bitácora 1** učencu predstavi raznolike teme in ga spodbudi k premisleku in primerjavi lastne kulture z drugimi, predvsem špansko govorečimi. Z urejeno zgradbo in obliko, ki je v vseh enotah enaka, učencu nudi sistematičnost, ki je pomembna na začetni stopnji učenja. Učbenik ustreza učnemu načrtu za španščino v gimnaziji, in ravni A1, saj učenci razvijajo osnovne sporazumevalne kompetence v španščini, razvijajo medkulturno kompetenco, pridobijo nekatere vrednote, se samostojno spopadajo z novimi izzivi v učnem procesu ter razvijajo zmožnosti avtonomije ter sodelovanja v paru in skupini. Učbenik popolnoma ustreza za poučevanje španščine kot drugega ali tretjega tujega jezika v srednješolskih programih 1. in 2. letnika in ga zato predlagam v potrditev.

dr. Marjana Šifrar Kalan
Oddelek za romanske jezike in književnosti
Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani

